

Herraklubin vaikuttamisesta kaupunkien ja arkkitehtuurin arviointiin

Yhdyskuntasuunnittelun seuran
50-vuotinen tarina

Vaikuttajien herraklubi

- syynä perustamiseen ammattilaisten yhteistoiminnan tarve, täydennyskoulutuksen tehostaminen ja alaa koskeva julkaisutoiminta
- perustajina laaja joukko vaikuttajia mm. VT Osmo Mustamäki, DI Pauli Perimaa, DI Ylermi Säteri, arkkitehti Matti Tausti, VT Leo Virkkunen, tekn.tri Matti Väre, VTK Väinö Paavilainen, arkkitehti Erik Kråkström, maanmittareilla oli vahva edustus
- perustava kokous pidettiin 10.6.1959, ensimmäinen pj. Leo Virkkunen
- vaalikokouksessa 22.11.1960 pj:ksi Väinö Seppälä

Sisäpiirin tiivis yhteydenpito

- kaavoituksen muuttuminen 60-luvun alussa vaati tiivistä yhteydenpitoa, johtokunta tapasi viikoittain
- käsiteltiin kiistoja siitä, mitä kaavoitus on ja miten se tulee tehdä, pitikö sillä olla ohjaavaa vaikutusta vai ei
- tarkoitus oli kehittää yhdyskuntasuunnittelua ja edistää alalla toimivien ammattitaitoa
- järjestettiin kokous - ja keskustelutilaisuuksia; teemoina esim. valtakunnansuunnitteluun liittyvät kysymykset

Kasvavat kehittämistarpeet

- 60-luvun puolivälissä ei haluttu olla enää pienen maan sisäpiiri, ompeluseura
- pyrittiin vakavaraiseksi instituutioksi pj. Leo Virkkusen kaudella
- Lassi Iharvaaran ja Matti Taustin sekä Jaakko Salosen muistiot 1966
- haluttiin ammattimainen yhdistys ja taloudellista tuottoa, toiminnanjohtaja, tilat ja toimistoapua
- suunniteltiin lainan ottoa
- v. 1967 saatiin yhteisöjäseniä ja ensimmäinen naisjäsen Ritva Kaje
- toiminnanjohtaja Raimo Oksa aloitti ja erosi v. 1968

Kulminaatiovuosi 1969

- pj. Lassi Iharvaaran kaudella johtokuntaa kevennettiin, 19 väheni kahdeksaan
- päätettiin perustaa yhdyskuntasuunnittelun neuvottelukunta
- yhteisöjäseniä saatiin mukaan
- aluetoiminta käynnistyi, ensimmäinen paikallisvaliokunta perustettiin Turkuun, pj. Raimo Narjus
- Yhdyskuntasuunnittelun lehden toimitus vakinaistettiin, päätoimittaja oli Jarkko Rahkonen
- jäseniä oli n.600, mukaan tuli uusia tahoja kuten poliitikkoja, elinkeinoelämän edustajia ja tavallisia kansalaisia

Seuran 10-vuotisjuhla ja nimenmuutos

- seuran nimi muuttui Yhteiskuntasuunnittelun seuraksi 1970, 10-vuotisjuhla samana vuonna
- pj. Lassi Iharvaaran aikana aloitti laaja-alainen ja vaikutusvaltainen yhdyskuntasuunnittelun neuvottelukunta
- toimihenkilö palkattiin
- 3 valiokuntaa, ohjelmatoimikunta ja työryhmiä
- radio - ja tv-työryhmä järjesti suuren mediatilaisuuden
- kaupunkitutkimus 70, Saasta - ja invatyöryhmät perustettiin
- jäseniä n. 900 ja monta yhteisöjäsentä

Vaatimus demokraattisesta suunnittelusta

- yhteistyö Suomen Demokraattisten Lakimiesten kanssa alkoi pj. Antti-Veikko Perheentuvan aikana v. 1973
- yhteinen kesäseminaari Joensuussa oli mediatapahtuma, osanottajia 400
- toiminnan painopiste siirtyi seminaareihin
- J.P.Roosin vaatimus demokraattisesta suunnittelusta aiheutti ristiriitoja
- seura alkoi laatia yhä enemmän julkilausumia ja antaa lausuntoja

Ammattilaisuus korostuu

- pj. Jussi Kauton aikana v. 1976 seura alkoi antaa Kukan suunnittelulle ja Suunnittelun kukkasan
- kuukausikokoukset alkoivat jälleen, järjestettiin yliopistotapaamisia ja perustettiin opintopiiri
- YSS:n työryhmän näyttely Kaavoitus ja arkkitehtuuri 1958-68 kiersi Suomessa v. 1979 aikana
- ammattiasioiden seuraaminen tehostui seuran tilaisuuksien ansiosta

Osallistuminen ja rakennussuojelu tärkeiksi

- seura sai toimitilat Vuorikadulta v. 1982 pj. Pertti Vuorelan kaudella
- kaupunki uudistus kiinnosti samoin lähiöiden ongelmat
- onnistunut kevättapahtuma Helsingin lähiöistä, ekskursion ja iltamat keräsi n.100 henkeä
- seminaareja järjestettiin, mm. yhdyskuntien tulevaisuudesta ja korruptiosta
- seura otti kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin kuten osallistumisen ja rakennussuojelun järjestämiseen

Rakennuslain uudistamiseen vaikuttaminen

- v. 1984 Rakennuslaki uusiksi – tapahtuma, tuloksena 36-sivuinen loppuraportti
- pj. Heikki Kukkonen ero, tilalle Marjut Kirjakka
- 25-vuotisjuhlakokous, vastaanotto ja iltatilaisuus
- kaupunkikulttuurista tuli suuri 80-luvun teema; kaupunkinäyttelyviesti 40 kaupungille, kaupunkikulttuuriseminaari ja -iltamat
- asuntopolitiikka oli toinen teema
- aloitettiin klubi-illat myös yhdessä muiden järjestöjen kanssa

Uudenlaista kansainvälistymistä

- v.1989 pj. Timo Vuolannon kaudella yhteydet Eestiin aktivoituivat
- seura järjesti 29 eestiläiselle koulutus - ja tutustumismatkan Suomeen, sitä ennen oli järjestetty seminaari Tallinnassa suomalaisille
- seura järjesti samana vuonna tieteellisen seminaarin Taloudellinen restrukturaatio ja tilallinen kehitys, mukana kansainvälinen nimi Michael Stolpe, ensimmäisen kerran Suomen Akatemian tuella
- Tampereen alueosasto, johtajanaan Johanna Hankonen, kunnostautui voittamalla taistelun Tampellan alueen suojelun puolesta

Ekskursioita ulkomaille

- ensimmäinen ekskursio Eurooppaan onnistui v.1991 pj. Liisa Knuutin kaudella
- matka suuntautui Saksaan, vetäjänä Bauhausissa työskentellyt Timo Tanninen
- samana vuonna matkailtiin myös Tukholmaan
- kaavakahvila aloitettiin yhdessä YTK:n kanssa
- suunnittelijoille tarkoitettu mediapalsta Tätä mieltä käynnistyi Helsingin Sanomissa
- tilat saatiin Kaapelitehtaalta

Lama ja jäsenkato

- 90-luvun lama alkoi vaikuttaa pj. Rauno Sairisen kaudella 1993
- suunnittelijat turhautuivat ja seuralla oli jäsenkato
- järjestettiin monta yhteistyöseminaaria Liikenneliiton, SAFA:n, Kaavoitusinsinöörien sekä ympäristöviranomaisten kanssa
- ympäristökysymykset, energiapolitiikka ja ja ilmastonmuutos nousivat keskusteluun
- rakennuslakiuudistukseen otettiin kantaa

Seura asiantuntijana

- pj. Mariitta Vuorenpään aikaa 1995-99 leimasi rakennuslain uudistus
- seura antoi lausuntoja ja pj:ta kuultiin asiantuntijana
- mukaan tulivat liikenteeseen ja ympäristöön liittyvät teemat
- omista tiloista jouduttiin ensin luopumaan, mutta sitten päästiin Tieteiden talolle
- jäsenmäärä vakiintui, ollen n. 400
- lehden päätoimittajana Pentti Tuovisen jälkeen Mervi Ilmonen 1998

Arkkitehtuuri kiinnostuksen kohteeksi

- Sari Puustisen pj. kaudella 2000-2001 tutustuttiin mielenkiintoiseen arkkitehtuuriin useilla retkillä
- matkustettiin myös Kööpenhaminaan ja tutustuttiin Malmön asuntomessuihin
- kaupunkiteemat olivat esillä
- seura pyrki seuraamaan pohjoismaisten sisarusjärjestöjen esimerkkiä, jossa tutustumalla hyviin suunnitteluesimerkkeihin pyrittiin jäsenten ammattitaidon lisäämiseen

Nimenmuutos ja internet-aika

- seuran nimi muutettiin jälleen pj. Timo Heikkisen kaudella 2002 Yhdyskuntasuunnittelun seuraksi
- keskustelujen sarjalla pyrittiin kokoamaan jäseniä yhteen, saamaan uusia jäseniä ja näkyvyyttä lehden artikkeleille
- lehden nimi muuttui myös Yhdyskuntasuunnittelun lehdeksi, päätoimittaja oli Mervi Ilmonen
- Internet-aika alkoi, seuran nettisivut laati Marina Johansson, tiedotusta hoidettiin e-maileilla
- Kaupunkitutkimuksen päivät käynnistyivät 2003, se oli uusi avaus, osallistujia oli n. 100

Tieteellisempää toimintaa

- pj. Timo Heikkisen kaudella 2002-2006 seuran talous saatiin tasapainoon
- yhteistyö lehden kanssa tiivistyi, Pasi Mäenpää tuli päätoimittajaksi 2006
- tutustumisretkistä tuli vakiintunut toimintamuoto
- kaupunkitutkimuksen päivät keräsivät yhä enemmän väkeä
- päivillä jaettiin myös kaupunkikirjoituspalkinto
- seura linjautui tutkimuksellisempaan ja tieteellisempään suuntaan

Yhdyskuntasuunnittelun haasteet mukaan

- yhdyskuntasuunnittelun haasteet uudelleen keskusteluun pj. Sari Viertiön kaudella 2007
- uusia haasteita: globaalit ongelmat, ilmastomuutos ja rakentamisen paineet pääkaupunkiseudulla
- virtuaalimaailma ja ekologiset kysymykset vaativat uudenlaista esteettisen ja viihtyisän tarkastelua
- ulkomaisten vierailijoiden esityksiä oli runsaasti

Seuran eri vaiheet

- Kaj Nyman näki seuralla neljä mahdollisuutta toimia (pj. 1978):
- herraklubi tai toveripiiri, 1960-luku
- yhteiskunnallinen vaikuttaja, 70-luku ja 90-luvun loppu
- suunnittelun ammattilaisten yhteenliittymä, jossa otetaan kantaa alan kysymyksiin ja hankitaan tietoa yhdessä, 80- 90 luvun alku ja 2000-luku
- suunnitteluammateissa toimivien ammattiyhdistys